

γα τοῦ μεγάλου νοῦ ἀπάνου στὴ γῆ, νὰ κοιτάζῃ ἀποκλειστικά, λυτρωμένη τέλος πάντων ἀπὸ ἑνασωρὸ πλάνες, ἢ κριτική ;»

Μὰ κάθε νοῦ ποὺ καθρεφτίζεται σὲ κάποιο ἔργο ἀλήθειας καὶ ὁμορφιάς, καὶ ποὺ ἀξίζει νὰ τὸ προσέξουμε, μὲ τέτοιο μάτι ἔπρεπε νὰ τὸν κοιτάζῃ ὁ κριτικός.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Π Ν Ε Μ Α

Τὸ δειλινὸ εἶν' ἀνάλαφο σὺν πρώτη μέρα ἀγάπης
καὶ τὸ βραδάκι, σὰ φιλι κρυφὰ δυσμένο, φτάνει.
Τὸ τραῖνο φεύγει... Στ' ὄνερο τὸ πῆστικὸ βυθιάσαι,
ὦ Κηφισιά, πὺ οἱ ἔρωτες τὸ ἀνάβησιμά σου πλέκουν.
Φλογιέσαι ἢ δύση ἀπόμακρο γουγὰ μουδιάζει ὁ κάμπος,
στερνὴ βολὰ τὸ πράσινο χρυσώνεται σιὸν ἥλιο.
Μιά νέα ὄρμη πλημμυριστὴ κενιᾶ τὸ κάθε φύτρο
καὶ τῆς χλωράδας ἢ εὐωδία, ψυχὴ τῆς γῆς, καὶ κραίνει.
Περνᾷ τὸ δέντρο αἰσταντικὸ ποὺ ἢ παρθενιά του κρῖνος
ἢ περηφάνεια του δειλὴ, πόθος τὸ λίγισμά του.
Ἡ ἀσημολεύκα ἀνάψηλη γαλίγνια ἀγροσυλεύει
μὲς στὴν πυκνὴ τῆς φυλλωσιά λαὸς πουλιῶν κουρνιάζει,
ποὺ τιτυβίζει χάραμα κ' ὑπιά στὸ πῶτο δέλι.
Τὸ κυπαρίσσι σκόρπιο ἐδῶ ξαμώνει τὸν αἰθέρα,
τὸ πεῦκο νεῖρεται σκυφτὸ στὴν πράσινή του ἀχνάδα
καὶ τὸ χαμόκλαδο ἔρωτιᾶ τὴ στέρφα ἀλικοπέτρα.
Βρύση τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ χρυσαναβρεῖ ἀπὸ πέρα,
κ' ἢ ἐλιά τὸν ἴσκιο ποὺ ἔχασε τὸν ξυαβρῖσκε ἀγνάντια.
Κάτου στοὺς δρόμους ποὺ πετοῦν, σιὲς δραγασιές, στ' ἀμ-

(πέλια,

στά μονοπάτια τὰ στενά, σιὰ ρέματα, σιὸς φράχτες,
ποὺ μὲ τὸ σούρουπο γυρνᾷ στὸ ταπεινὸ του σπιτί
λοτόμος, σκάφτης, δουλευτής, ξωμάχος, ἰδροκόπος,
δῶθε ἀπὸ γέρο ἀσπρόμαλλο, κείθε ἀπὸ νιὸ ζευγάρι
παθητικὴ, πονετικὴ καὶ ἡμερη, ἐοὺ καημένη
καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, ἀνοίγεσαι στὸ βραδινὸ τραγούδι.
Βλόγησε ἢ ἀνοιξὴ τῆ γίς, καθὼς ἐμὲ μιὰ ἀγάπη
καὶ κεί ποὺ χιόνι εἶτανε πρὶν τὸ χαμομήλι ἀσπρίζει.
Θάλασσα ὁ κάμπος ἄσωση, κερᾶβια τ' ἄσπρα σπιτία
ποὺ πᾶν καὶ ταξιδεύουνε μὲ τὰ παιδιὰ τῆς μοίρας,
κ' ἢ ταπεινὴ ζωὴ κρυφτὴ σ' ἀπανεμιές καὶ μπόρες
κρατᾷ βαθιὰ τὸν ἔρωτα γι' ἀνίφωνο τοῦ θρήνου.
Στέκουν τὰ πάντα ἀσάλευτα μπροστὰ στὸ νοῦ τοῦ ἀνθρώπου
ὄλα σιμὰ κι ὄλα μακριὰ σὰν ἢ καρδιά ἀπ' τῆ γνώση.
Τὸ φεγγαρίσιο θάμπωμα βυρνὰ καὶ κάμπος σμίγει,
τὰ οὐράνια ἀσημογάλαζα ξένα γιὰ μὲ φαντάζουν
κ' ἢ γίς μικραίνει στὴ ματιὰ καὶ στὴν ψυχὴ μου ἀργεῖ.
Μακριὰ ἀπ' τὸν κόσμον βρίσκομαι κι ἀπὸ τὸ εἶναι μου ὄλο,
γυμνὸς ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο κι ἀπὸ τὰ πάθη του εἶμαι.
Πνέμα ὁ ἀέρας γύραθε κ' ἐντὸς μου πνέμα ἢ πλάση
πνέμα κ' ἢ μάταιη σάρκα μου στὴν ἀγκυλιά σου, ὦ Ἀθήνα.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΤΟ ΜΠΑΛΣΑΜΩΜΕΝΟ ΑΓΩΡΙ

(*)

ΓΙΟΥΛΙΑ. Ὅλος ὁ κόσμος βλέπει ονειράτα
Μάνο.

ΜΑΝΟΣ. Τὸ ξέρω· κ' ἢ τυραννίδα αὐτὴ σκάφτει
τὴ ζωὴ μου.

ΓΙΟΥΛΙΑ. Γιατί ; γιατί ;

ΜΑΝΟΣ. Γιατί σ' ὄλους μας ἢ ἀρρώστεια εἶ-
ναι χωμένη ἐδῶ μέσα... (σφίγγει τὸ κεφάλι του. Παύση).

ΓΙΟΥΛΙΑ. Δὲ μοῦ εἶπες γιὰ τὸ σκυλάκι τῆς πόρτας.

ΜΑΝΟΣ. Εἴμουνα τότε μικρὸ ἀγοράκι — σὰν
τὸ παιδί μας...

ΓΙΟΥΛΙΑ. Μὲ μαῦρα ματάκια, μαλλάκια με-
ταξένια καὶ κοραλλένια χεῖλια — σὰν τὸ παιδί μας ;

ΜΑΝΟΣ. Ναί, καλή μου. Κ' εἶτανε στὸ ξύλο
τῆς πόρτας...

ΓΙΟΥΛΙΑ. Στὸ παλιὸ τὸ σπιτί ;

ΜΑΝΟΣ. Ναί· εἶταν ἕνας ρόζος ποὺ ἔμοιαζε
μ' ἕνα σκυλάκι.

ΓΙΟΥΛΙΑ. Καὶ σὺ ἀγαποῦσες τρελλὰ τὴν ξύ-
λινη τὴν εἰκονίτσα — σὰν τὸ παιδί μας...

ΜΑΝΟΣ. Κι ὅταν μιὰ μέρα βρῆκα τὴν πόρτα
βαμμένη...

ΓΙΟΥΛΙΑ. Καὶ τὸ σκυλάκι σβυσμένο ;

ΜΑΝΟΣ. Ναί· ἀρρώστησα βαρεῖα — σὰν τὸ
παιδί μας...

ΓΙΟΥΛΙΑ (σηκώνεται καὶ τότε κοιτάζει μὲ τρό-
μο μὲς τὰ μάτια). Μάνο ! ἐσὺ δὲν πέθανες, Μάνο !

ΜΑΝΟΣ. Σώπα, Γιούλια !

ΓΙΟΥΛΙΑ. Ὅχι, Μάνο, ὄχι, δὲν πέθανε τὸ παι-
δί μας !

ΜΑΝΟΣ (παρακαλεστικά). Καλή μου Γιούλια!...

ΓΙΟΥΛΙΑ. Μάνο, πές μου, πέθανε, ἀλήθεια ;

ΜΑΝΟΣ. Σώπα πιά, σώπα !

ΓΙΟΥΛΙΑ. Μάνο, Μάνο, Μάνο !

ΜΑΝΟΣ. Γιατί μὲ βασανίζεις, καλή μου Γιούλια ;

ΓΙΟΥΛΙΑ (ἀπελπισμένα). Πές μου, Μάνο, πέ-
θανε, ἀλήθεια, πέθανε τὸ παιδί μας ;

ΜΑΝΟΣ (ἀποφασιστικά). Πέθανε.

ΓΙΟΥΛΙΑ. (σηκώνεται ἀπάνω ἰδρωμένη· κοι-
τάζει σ' ἕνα σημεῖο ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνὴ σὰ νὰ φοβᾶ-
ται νὰ στρέψει πίσω τῆς). Πέθανε, πέθανε, πέθανε !
Καὶ τώρα ; τί πρέπει ἐγὼ νὰ κάνω τώρα ; Τελείωσε
πιὰ τὸ παναγύρι ! Καὶ τώρα ; Νὰ δέσω τὰ χεῖρια μου
ἐγὼ τώρα ; Ἄχ, πῶς νὰ τὸ χορτάσω ἐγὼ τώρα ; Ἄχ,
πῶς θὰ τὸ ὑποφέρω ἐγὼ τώρα ;

(Παύση· ὄλοι προσεΐχονται· ἢ νύχτα
ἔχει κατασκοτεινιάσει τὴ σκηνή).

ΓΙΟΥΛΙΑ (ἀργὰ καὶ θρηνώδικα). Ἐλάτε, τρα-
γουδήστε μου τὰ μαῦρα τὰ μαλλιά !... (οἱ ὑπηρέτες
πᾶνε πρὸς τὸ τραπέζι). Κοράλλιν' ἀχειλάκια πιὸ κόκ-
κιν ἀπ' τὸ αἷμα !...

ΜΑΝΟΣ (θρηνώντας). Παιδί μου, παιδί μου !

ΓΙΟΥΛΙΑ. Τὸ αἷμα ποὺ ἀνάβρυσε στὰ χεῖλια τὰ
φρυγμένα...

(*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στὸ περασμένο φύλλο.

ΜΑΝΟΣ. Στεφάνια μεταξένια...—'Όχι, δὲ θέλω!

ΓΙΟΥΛΙΑ. Τοῦ πόνου τὸ μαρτύριο, παιδί μου!

ΜΑΝΟΣ. Γιούλια μου, Γιούλια μου!

ΓΙΟΥΛΙΑ. 'Όχι! δὲ μπορούσε ἔτσι εὐκόλα νὰ τελειώσει ἓνα τέτοιο παναγύρι! Δὲ μπορεί ἔτσι ἀθόρυβα νὰ σβύσει ἓνας κόσμος! 'Όχι! Θέλω νὰ κλάψω! Θέλω νὰ ξυπνήσω τὴν ψυχὴ ὅλου τοῦ κόσμου ἀπὸ τὸν ὕπνο τους γιὰ νὰ τοὺς μάθω τὸ τί ἔγεινε! Θέλω νὰ πῶ τὰ μυρολόγια πὺν σπάνε τὶς ζωὲς—καὶ δὲ μπορῶ, καὶ δὲ μπορῶ!....

(Μιλιά. 'Η νύχτα ὅλο καὶ ἀπλώνεται).

ΤΑΣΟΥΛΑ (τρέμοντας). 'Ιησοῦ Χριστέ μου καὶ Κύριε!....

ΚΩΣΤΑΣ. Λυτρωτή μου καὶ Σωτήρα μου! ...

ΓΙΟΥΛΙΑ. Θέ μου! πόσο εἶσαι σκληρός! Εἶναι κακούργα ἡ δύνμη σου κ' ἡ σοφία σου....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Φοβᾶμαι!

ΓΙΟΥΛΙΑ. Σωπάστε, σωπάστε!

ΜΑΝΟΣ. Γιούλια μου, τί ἔχεις;

ΓΙΟΥΛΙΑ. Μάνο, προστάτεψέ με, γιατί νοιώθω ἓναν κρύο φόβο νὰ δέρνει τὴν ψυχὴ μου....

ΜΑΝΟΣ. Καρτέρα, Γιούλια μου· σὲ λίγο οἱ φέξες θὰ σκορπίσουνε ὅλ' αὐτὰ τὰ παχιά σκοτάδια....

ΓΙΟΥΛΙΑ. Οἱ φέξες, οἱ φέξες! Φτάνει νὰ μὴ μᾶς κάψουν οἱ φέξες, Μάνο....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Παναγιά μου!

ΚΩΣΤΑΣ. Τ' εἶναι, Τασούλα;

ΤΑΣΟΥΛΑ. Κοίταξε· σιγά-σιγά φοβᾶμαι μὴν τοὺς χάσουμε ἀπὸ τὰ μάτια μας.

ΚΩΣΤΑΣ. 'Αλήθεια· λὲς κ' εἶναι πυγολαμπίδες πὺν σαλεύουνε θλιβερά μὲς τὸ σκοτάδι....

ΜΑΝΟΣ. Μάνο, ἡ δύνμη σου, ἄς καθαρίσει τὸ πνεῦμα σου....

ΓΙΟΥΛΙΑ. Τί εἶπες, Μάνο;

ΜΑΝΟΣ. Τίποτα· προσεύχομαι.

ΓΙΟΥΛΙΑ. Δὲν πιστεύεις καὶ σὺ τὰ λόγια σου, δυστυχημένε!....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Κώστα, ἀκούς;

ΚΩΣΤΑΣ. Τί ἔχεις;

ΤΑΣΟΥΛΑ. 'Ετριξε τὸ τζάμι, Κώστα....

ΚΩΣΤΑΣ. Ναί, ἔτριξε τὸ τζάμι.

ΤΑΣΟΥΛΑ. Τί θὰ γένει, Θέ μου τί θὰ γένει!...

ΚΩΣΤΑΣ. Κάνε τὸ σταυρό σου.

ΤΑΣΟΥΛΑ. Τί πρέπει ἄλλο νὰ κάνω;

ΚΩΣΤΑΣ. Κάνε καὶ μετάνοιες.

ΤΑΣΟΥΛΑ. Θὰ φοβηθεῖ ἡ κυρία, Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ. Κάνε μὲς τὸ νοῦ σου τὶς μετάνοιες καὶ δάγκανε τὴ γλώσσα σου.

ΤΑΣΟΥΛΑ. Γιατί νὰ δαγκάνω τὴ γλώσσα μου;

ΚΩΣΤΑΣ. Γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὸ κακό.

ΤΑΣΟΥΛΑ. 'Ανατρίχιασα... Τὸ τζάμι ἔτριξε πάλι!

ΚΩΣΤΑΣ. Τὸ πρόσωπο τοῦ κυρίου σκοτείνιασε.

(Παύση. 'Ο Μάνος περιχύνεται ἀπὸ ἴδρω· σηκώνεται καὶ σπάνει τὸ τζάμι).

ΤΑΣΟΥΛΑ. 'Εσπασε ὁ κύριος τὸ τζάμι!

ΚΩΣΤΑΣ. Θαρρεῖς πὺς μετανουώνει γι' αὐτὸ πὺν ἔκανε.

ΤΑΣΟΥΛΑ. Γιατί ἔσπασε ὁ κύριος τὸ τζάμι; νὰ τὸν ρωτήσω;

ΚΩΣΤΑΣ. Θὰ θυμώσει ἂν τότε μιλῆσεις· προσεύχου μονάχα.

ΤΑΣΟΥΛΑ. Θέ μου, Λυτρωτή μου!

ΚΩΣΤΑΣ. 'Αμήν!

ΤΑΣΟΥΛΑ. Γιατί τῶσπασε;

ΚΩΣΤΑΣ. Γιατί δὲ μπορούσε νὰ δαγκάσει τὴ γλώσσα του....

ΤΑΣΟΥΛΑ. 'Εσὺ Χριστέ, πὺν ἀπὸ τὸν Πατέρα στάλθηκες, λύτρωσέ μας!

ΚΩΣΤΑΣ. 'Εσύ, πὺν στὸν Πατέρα, πορεύεσαι, Σωτήρα, ὁδήγησέ μας!

('Όλοι πιά ἔχουν ἀποϊσκιωθεῖ).

ΓΙΟΥΛΙΑ (παραλυμένη). Κι ὅλο πὺν βαθεῖα, θαρρεῖς, κοιμᾶμαι... Καὶ τὸ σκοτάδι ὅλο καὶ πὺν πηχτὸ γίνεται....

ΜΑΝΟΣ (μιλᾷ χωρὶς νὰ βγάνει φωνή).

ΓΙΟΥΛΙΑ. Κάτι πιπιλίζει τὸ μυαλό μου ...

ΜΑΝΟΣ. (Τὰ ἴδια).

ΓΙΟΥΛΙΑ. Δὲ μιλᾷς, Μάνο!

ΜΑΝΟΣ. Μιλῶ μὰ δὲ μπορείς νὰ μ' ἀκούσεις.

ΓΙΟΥΛΙΑ. Τὰ λόγια σου δὲ φτάνουν ὡς ταῦτιά μου.. Μονάχα τὸ ρωλόι ἀκούω νὰ σημαίνει τὴν ὥρα.. Μάνο! ἀκούς; ἄκου τὸ ρωλόι πὺς χτυπάει!....

('Ενα ρωλόι σημαίνει ἀργὰ δώδεκα χτύπους).

ΜΑΝΟΣ (μὲ τρόμο). 'Όχι, ὄχι, ὄχι!

ΓΙΟΥΛΙΑ. Μάνο, φοβᾶμαι, φοβᾶμαι!

ΜΑΝΟΣ. 'Όχι, μικρούλα μου, μὴ φεύγεις, μείνε κοντά μου!

ΓΙΟΥΛΙΑ. Μάνο, φοβᾶμαι, σοῦ λέγω, προστάτεψέ με!

ΜΑΝΟΣ. 'Όχι, ἀκόμα, ὄχι ἀκόμα!

(Θόρυβος κόσμου ἀκούγεται ἀπὸ μακρὰ πὺν ὀλοένα πλησιάζει.—'Η Γιούλια σηκώνεται ἀπάνω σὰ φάντασμα· κοιτάζει ἐδῶ κ' ἐκεῖ φοβισμένη· κάνει λίγα βήματα σαστισμένη πρὺς τὸ μέρος πὺν εἶτανε τὸ νεκρὸ παιδί· πέφτει στὴ μέση τῆς σκηνῆς μπρόμυτα).

ΓΙΟΥΛΙΑ. Τὸ παιδί μου! Θέλω τὸ παιδί μου! ('Απὸ μακρὰ ἀκούονται καμπάνες. 'Ο θόρυβος τοῦ λαοῦ πληθαίνει· ἀκούονται φωνὲς δυσδιάκριτες. 'Όλοι πετιοῦνται ἀπάνω σαστισμένοι).

ΤΑΣΟΥΛΑ. Οἱ καμπάνες!

ΓΙΟΥΛΙΑ. Τὸ παιδί μου!

ΚΩΣΤΑΣ. Ζαλίζουμε!

ΜΑΝΟΣ. Γιούλια μου!

ΦΩΝΕΣ (ἀπὸ τὸ δρόμο). Ξυπνάτε! Ξυπνάτε!

(Τρομερὴ ἀνησυχία. 'Όλοι κάνουνε σὰ νὰ ξυπνοῦν ἀπὸ τὸν ὕπνο· κάποια διάμεση κατάσταση ἀνάμεσα ὕπνου καὶ ξύπνου· δὲ νοιώθει κανεὶς τί γίνεται. 'Ο θόρυβος αὐξάνει ὑπερβολικά. 'Ακούονται φωνὲς: «Φωτιά! φωτιά! νερό! Ξυπνάτε! καιγόσατε!» Κάτω στὸ δρόμο σέρνονται τὰμάξια τῶν πυροσβεστῶν. 'Ακούονται νὰ σπάνε οἱ δξώπορτες. 'Απὸ τὰ παράθυρα φαίνονται νὰ λάμπουν τάντικρυνὰ τὰ σπίτια ἀπὸ τὶς φλόγες τοῦ καιγόμενου σπιτιοῦ. 'Απὸ τὶς λάμπες αὐτὲς φωτίζονται καὶ οἱ σκιὲς πὺν κινουνοῦνται ἀπάνω στὴ σκηνὴ καὶ φαίνονται νὰ παίρνουνε σάρκα κι ὀστᾶ Πυροσβέστες ὁρμῶνε στὴ σκηνὴ ἀπὸ τὴν πόρτα κι ἀπὸ τὰ παράθυρα).

ΕΝΑΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΣ. Στο διάβολο να πά-
τε! Θα κάψτε τὸν κόσμο!

ΑΛΛΟΣ. Καιγόσατε! Ξυπνάτε!

ΦΩΝΕΣ (ἀπὸ τὸ δρόμο). Φωτιά! σωθῆτε! σω-
θῆτε! βοήθεια! νερό!

(Οἱ πυροσβέστες ρήχνουνε μὲ τοὺς σωλῆνες νερὸ
ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ πρὸς τὰ κάτω).

ΤΑΣΟΥΛΑ. Καιγόμαστε! βοήθεια! σώστε μας!

ΚΩΣΤΑΣ. (Κοιτάζει ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ
πρὸς τὰ κάτω ἐπίμονα). Εἶναι τὸ κατώγι πὺν βάλ-
λαμε τὸ νεκρὸ παιδί! Ἡ λαμπάδα! ἡ λαμπάδα!
(Βγαίνει μὲ ὄρμη).

ΓΙΟΥΛΙΑ (ξετρελλαμένη καὶ ἀγριωπῆ). Τὸ παι-
δί μου, τὸ παιδί μου! (Ὁρμᾷ ἔξω).

ΜΑΝΟΣ. (Τὴν ἀκλουθᾷ). Γιούλια! στάσου, μὴ
φεύγεις! Εἶναι σκοτάδι ἀπ' αὐτοῦ! Ἔλ' ἀπὸ δῶ,
μικρὴ μου Γιούλια! ἀπὸ δῶ! (Ὁρμᾷ καὶ αὐτὸς ἔξω).

ΤΑΣΟΥΛΑ (τρέμει). Φοβᾶμαι! σώστε με! μὴ
μ' ἀφίνετε!

ΕΝΑΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΣ. Φύγε ἀπ' αὐτοῦ!
φύγε ἀπὸ τὴν πόρτα!

ΑΛΛΟΣ. Ἀπὸ τὸ παράθυρο! Φέρτε σκάλες!

ΚΩΣΤΑΣ (μπαίνει μέσα μαυρισμένος, καψαλια-
σμένος). Τὴν εἶδα! Τὴν εἶδα!

ΤΑΣΟΥΛΑ. Τί εἶταν;

ΚΩΣΤΑΣ. Ἡ γάτα, ἡ γάτα.... Ὁλόμαυρη μὲ
μάτια φλογισμένα....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Ποῦ εἶταν;

ΚΩΣΤΑΣ. Τὴν εἶδα πὺν ἔβγαίνε ἀπὸ τὸ κατώ-
γι κ' ἔφευγε πρὸς τὴ νύχτα....

ΕΝΑΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΣ. Βάρδα! ἔχετε τὸ
νοῦ σας!

ΚΩΣΤΑΣ. Ἡ ἴδια, ἡ κατάμαυρη. Τὸ κακὸ Στοι-
χειὸ τοῦ σπιτιοῦ....

ΕΝΑΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΣ (ἠχηρὰ καὶ τραγου-
διστὰ). Ἀσασούσου!

ΚΩΣΤΑΣ. Ὁ Καταρμιμένος. Ἐρριξε τὴ λαμπά-
δα πὰ στὸ μπαλσαμωμένο παιδί....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Τὸ παιδί;

ΚΩΣΤΑΣ. Πῆρε φωτιά ἀμέσως. Χάθηκε, ἔσβυ-
σε, ἔγινε καπνός....

ΤΑΣΟΥΛΑ (ἀφηρημένα). Ὑστερα τὸ κατώγι....
(Ἀκούγεται κρότος σκεπῆς πὺν γκρεμίζεται).

ΚΩΣΤΑΣ. Τώρα τὸ σπίτι....

(Κανεὶς δὲν ἀναφέρει τίποτα γιὰ τὸ γερο-παπ-
ποῦ σὰ νὰ νοιώθουν ὅλοι τους τί ἀπόγινε).

ΕΝΑΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΣ (πρὸς τὰ κάτω). Τό-
πο, τόπο! Νερὸ δεξιά!

ΤΑΣΟΥΛΑ. Τί θὰ γίνουμε, Θεέ μου, τί θὰ γί-
νουμε!

(Ὁ θόρυβος ἀρχίζει ἀνεπαίσθητα νὰ λιγοστεύει
ὡς πὺν σβύνει ὀλότελα).

ΚΩΣΤΑΣ. (Στὸ παράθυρο τοῦ δρόμου). Κοίτα,
κοίτα ἐκεῖ κάτω πὺν φεύγουν!

ΤΑΣΟΥΛΑ. Ἡ κυρία!...

ΚΩΣΤΑΣ. Κι ὁ κύριος μαζί της τὴν ἀκλου-
θᾷ ἀπελπισμένος

ΤΑΣΟΥΛΑ (τόνε σέρνει). Πᾶμε, πᾶμε κ' ἐμεῖς!..

ΚΩΣΤΑΣ. Στάσου! ποῦ πᾶς; Δὲ βλέπεις πὺν

τρέχουν; Ἐχασαν τὸ δρόμο τους. Εἶναι σὰν τρελ-
λοὶ εἶναι τρελλοί.

ΤΑΣΟΥΛΑ. Τί γλήγορα πὺν φεύγει ἡ κυρία!
'Αφίνει πίσω της τὸν κύριο.... Γιατί τὸν ἄφησε πίσω;

ΚΩΣΤΑΣ. Φεύγει σὰν τὸν ἄνεμο. Φεύγει χωρὶς
νὰ τὸ θέλει ὁ κύριος δὲ μπορεῖ νὰ τὴ συγκρατήσῃ.
Μόλις βασιτιέται κ' ἐκεῖνος....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Κοίτα, κοίτα! Ὁ κύριος τῆς φω-
νάζει....

ΚΩΣΤΑΣ. Τῆς λέει νὰ σταθεῖ τῆς λέει νὰ γυ-
ρίσει πίσω πρὸς τὸ φῶς....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Σὲ ποιό φῶς;

ΚΩΣΤΑΣ. Ὁ κύριος νομίζει πὺν θὰ ξαναβρεῖ
τὸ δρόμο στὸ φῶς τῆς πυρκαϊᾶς.

ΤΑΣΟΥΛΑ. Ὡ Θεέ μου, τί θὰ γένει!....

ΚΩΣΤΑΣ. Ἡ κυρία φεύγει.... φεύγει πρὸς τὴ
νύχτα....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Ὁ κύριος δὲν προχωρεῖ πιά!..

ΚΩΣΤΑΣ. Βασιτιέται σὰν ἄντρας ὑποφέρει μὰ
δὲν τὴν ἀκλουθᾷ. Μπράβο του, μπράβο του!

ΤΑΣΟΥΛΑ. Ἡ κυρία ποῦ εἶναι; δὲν τῆνε βλέ-
πω πιά....

ΚΩΣΤΑΣ. Μόλις κ' ἐγὼ τὴ διακρίνω σὰν ἴσκιος
σαλεύει μὲς τὸ σκοτάδι.

ΤΑΣΟΥΛΑ. Ποῦ εἶναι; ποῦ εἶναι; Ἀχ, Θεέ μου!

ΚΩΣΤΑΣ. Στάθηκε.... Τρέμει σὰ νὰ βρῖσκεται
μπροστὰ σὲ γκρεμνός.... Τρέμει δόλακρη σὰν ἴσκιος
φύλλου.... Κάνει νὰ μιλήσῃ καὶ δὲ μπορεῖ.... Ἀχ, πό-
σο ὑποφέρει, Θεέ μου, πόσο ὑποφέρει!....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Δὲ βλέπω τίποτα, δὲ βλέπω τίπο-
τα.... Δὲν ξέρω τί νὰ κάνω... ..

ΚΩΣΤΑΣ. Κι ὁ κύριος ἀπὸ μακρὰ ὄλο καὶ τῆνε
φωνάζει.... Κάνει σὰν παιδάκι πὺν θέλει νὰ πιάσει
τις τρεμάμενες ἀναλαμπές τοῦ καθρέφτη... Ἐπεσε
κάτω στὰ γόνατα σὰ νὰ προσεύχεται ἢ σὰ νὰ σέρ-
νεται καταγῆς. Καὶ κλαίει, κλαίει, κλαίει!.... Ὁλο
κλαίει μ' ἓνα παραπονιαρικό κλάμμα σὰ σκυλὶ πὺν
ἀλυχτάει μὲς τὴ νύχτα....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Δὲ βλέπω τίποτα, δὲν ἀκούω τίπο-
τα.... Θέλω κ' ἐγὼ νὰ κλάψω καὶ δὲ μπορῶ....

ΚΩΣΤΑΣ. Ὡ, ἡ κυρία πόσο μόρφηνε τώρα, πό-
σο μόρφηνε! Ἐπαψε πιά νὰ κλαίει.... Δὲν κλαίει πιά
κανένας.... Σώπασαν ὄλα δὲν ἀκούεται πιά τίποτα,
τίποτα....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Φοβᾶμαι!

ΚΩΣΤΑΣ. Σώπα, Τασούλα, σώπα τώρα.... Ἡ
σιωπὴ γέμισε ὄλον τὸν κόσμο.... Μοιάζει μὲ συγκα-
τημένη καταιγίδα.... Ταῦτιά μου βουίζουνε... φοβᾷ-
μαι πὺν κάτι θὰ γένει.... Μὴν κουνιέσαι.... σώπα....

(Παύση.— Ἐξαφνα, σὰ βροντὴ πὺν τὸ τέλος της
χάνεται μὲς τὴ βουὴ τῆς ξαφνικῆς καταιγίδας, ἀκού-
γεται ἀπὸ μακρὰ ἓνα γέλιο τρελλὸ καὶ ὀδυνηρὸ
τῆς Γιούλιας— καὶ σβύνει μὲς τὸ θόρυβο τῆς πυρ-
καϊᾶς πὺν ξαναρχίζει ἀπότομος).

ΚΩΣΤΑΣ (μὲ ἀπόγνωση). Πᾶει, τέλειωσε... ..

ΤΑΣΟΥΛΑ (ἀρπάζοντας τὸ χέρι τοῦ Κώστα). Τί
εἶτανε, Θεέ μου!....

ΚΩΣΤΑΣ. Ἡ κυρία πὺν τρελλάθηκε....

ΤΑΣΟΥΛΑ. Κώστα ποῦ εἶναι; τί ἀπόγινε;

ΚΩΣΤΑΣ. Δὲν τήνε βλέπω πιά... Χάθηκε μὲς τὸ πηχτὸ σκοτάδι...

ΕΝΑΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΣ. Σωθῆτε, σωθῆτε!

ΚΩΣΤΑΣ. (Τήνε παίρνει ἀπὸ τὸ χέρι). Ἔλα ἀπὸ δῶ ἐμεῖς ἀπὸ τὸ παράθυρο. (Πρὸς τὰ κάτω). Σκάλες! βάλτε τὶς σκάλες!

(Πέφτει ἢ στέγη).

ΕΝΑΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΣ. (Παύοντας νὰ πετᾷ νερό). Οὐ! χαλασμός! Ἀπὸ παντοῦ γκρεμίζεται τὸ σπίτι... Πάει καταστράφηκε ὅλο. Ἄ, τί φλόγες! Νερό! νερό! (Ξαναρχίζει νὰ πετᾷ νερό).

ΑΛΛΟΣ. (Ἀπὸ κάτω ὑπόκωφα καὶ μυστηριώδικα βοώντας). Ἀοαούουου!...

(Ἡ σκηνὴ ὀλοκάθαρα πιά φωτίζεται ἀπὸ τὶς φλόγες).

ΜΙΛΤΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ

ΤΑ ΚΙΟΝΟΚΡΑΝΑ ΣΥΝΤΡΙΜΙΑ

Τ' Ἄλφα καὶ τ' Ὠμέγα.

Τὸ Χάος. Τ' Ἀμορφο Μηδενικό. Ὀνειρο τρελοῦ σὲ ραϊσμένους καθρέφτες.

Κ' ὄστερα ἢ Δύναμη νὰν τὸ μορφώση σ' ἕναν τύπον Ἀρμονίας.

Ἄπ' τὸ Ἔνα τὰ Χίλια—σὰν ἀπ' τὸ λευκὸ φῶς τὰ ἑπτὰ χρώματα.

Ἡ Σύλληψη, τ' ἀνατρίχιασμα τῆς Κίνησης, τὸ ἔμβρυο Ζωῆ. Ἀρχινᾶνε οἱ κύκλοι καὶ τὰ ματαγυρίσματα, σὰ στὴν ἄκρη σφεντόνας. Οἱ Ἥλιοι.

Σὰν μπουμπούκια σκάζουν οἱ Ἥλιοι.

Ἡ Ζέστα, καὶ πυρώνει. Σαλεύει τὸ πρῶτο σκουλήκι. Ὁ Ἄντρας κ' ἡ Γυναίκα—καὶ τὸ παραμιλητὸ τῆς Σάρκας.

Οἱ Γεννιές: μιὰ πάνου στὴν ἄλλη, σὰν τρεχούμενο νερὸ, καὶ σὰν ἀραχνοκλωστές.

Κοινωνία. Θεὸς καὶ Βασιλιάς.

Ἡ Σκέψη, τὸ Τραγοῦδι, καὶ τὸ γοερὸ «Γιατί» Ἀνηφοριές, Πικράδες, τὰ Σκοντάμματα. Τὸ Ἐγώ.

Οἱ Χαρές, τὰ ὠραία μάτια, τὰ ὠραία τὰ μάτια.

Ἡ Τέχνη. Ἔνα τάνυσμα τοῦ «εἶναι»—σὰν τόξου τάνυσμα. Ἀμαρτίες, Τρόμοι, σκληράδες. Οἱ Ἀλλοφροσύνες. Τὸ φαρμάκι μὲς τὶς κοῦπες.

Ὁ ἄφραστός Ἐρχομός, ἢ Ἀπολύτρωση—σὰν εἶδος μορφίνα.

Ὁ Ὑπνος...

Ἡ Λαμπάδα.

Χλωμὸ κρινάκι. Οἱ ἀνομίες σὲ τέλεψαν: κ' οἱ

ἀνομίες, στὰ δικά μου μάτια, σ' ἔχουν ἐξαγιάσει, ὡ πόσο χλωμὸ κρινάκι.

Νὰ σοῦ πῶ τὴ μαύρη ἀλήθεια;

Ψές, τὴ νύχτα, σὰν καθόμαστε μαζὺ στὴ μπυραρία, πλάι πλάι, μὲς ἀπ' τὰ στενὰ τὰ ρουχαλάκια, τὸ χιλιοδομένο στοχαζόμενα κορμάκι,—κ' ἕνα κλάμμα μοῦρχοταν, ἔτσι, γιὰ μιὰν ἱερότη.

Τὸ ἔτσι—καθὼς εἶναι—καμένο ἀπ' τὸ δαυλὸ τῆς Ἀπόλαψης,—τόκανε, λές, ἢ Ἀμαρτία, μὲ τὴ φλόγα τῆς, ἱερό.

Καὶ μιὰν Εὐλάδεια μαραίνει τὸ δικό μου Πόθο.

ὦ! χιλιοσκοτωμένο, χιλιοδομένο, καὶ χωρὶς τιμὴ, τᾶσπρο χλωμὸ κρινάκι...

Ὀνειροπαρμένης.

Ποβολυμένη μου ἡ Ψυχὴ.

Θυμάται τοὺς Καιροὺς ὅπου δὲν εἶτανε ποτέ.

Πλανέματα σὲ θλιβερὰ φεγγάρια τοῦ χινόπουρου (πότε, καὶ ποιά φεγγάρια;)

Κι' ὄσα λογάκια δὲν τᾶειπε, κι' ὄσα ἀχειλία δὲν τὰ φίλησε.

Παιδί ἐγώ: διαβαίναμεν (ἐγὼ καὶ ποιός;) στρατὶ στρατὶ, κάτω ἀπ' τὰ πηχτὰ φύλλα. Τὸ νερὸ ἀνάδρυζε μὲς ἀπὸ γοῦρνες, κ' οἱ ἀνέμοι τρογυρνοῦσαν μὲς ἀπὸ δέντρα, σὰ βιολιά. Ὁ μαρμαρωμένος Σάτυρος, ἀπαντικρὺ, μὲ τὸ σκιστὸ ἀπ' τὰ γέλοια στόμα. Μὲς τὰ φύλλα (τοῦφες) σαλέμματα καὶ θροίσματα. Κι' ὁ καημὸς ὁ ἀνομολόγητος τῆς Ἀγάπης.

(Ὅμως ποῖο στρατὶ καὶ ποιά δέντρα; Ποῦ τὸ νερὸ κ' οἱ ἀνέμοι, ὁ Σάτυρος καὶ τὰ θροίσματα;

Ποτέσ αὐτὰ δὲν εἶτανε—καὶ δὲν ἐγένηκαν ποτέ. Μήτε Παιδί ἐγώ).

Διάμεσο.

Κ' ἤθελα νὰ κάνω κάτι, ὅπου νὰ μὴν τὸ κάνης Σὺ, κι' οὔτε ποτέ Σου νὰν τὸ κάνης, Ὅποιος κι' ἂν εἶσαι.

Νᾶειναι μέσα μου ἡ Ψυχὴ τῶν Ὀλων, τ' Ἀρνιοῦ καὶ τοῦ Φειδιοῦ ἢ Ψυχῆ.

Καὶ Κεινοῦ, ποῦ, γιὰ δικιά του Ἀπόλαψη, τὸ μαχαίρι κόκκινο τὸ βάφει.

Ἀκουρέλλα.

Τσοιδούλα εἶταν ὥσαμε τὰ ψές· ἴμως τώρα, λέει, τὰ πράματα ψηλώσαν: Ἔγινε κυρὰ-κοκκώνα, καὶ τήνε λένε «δεσποινίς». Τὰ φουστάνια μακρόναν καὶ κοντήναν τὰ μαλλιά.

Μιλᾷει κουτὰ καὶ μετρημένα, — σὰ νὰ λαγάρι-